

**Nascholingsdag oorlog en dekolonisatie
Nederlands-Indië / Indonesië, 1942-1949
3 november 2017 Landgoed Bronbeek | Arnhem**

Programma

- 09:00 uur** Aankomst op locatie
Landgoed Bronbeek
Velperweg 147
6824 MB Arnhem
(zie bijlage 1 routebeschrijving, parkeergelegenheid en locatietekening)
- Bezoek van de zalen en inrichten locatie
- Ontvangst met koffie/ thee
- 10:30 uur** Start plenaire bijeenkomst
Iedereen zit Rocky Tuhuteru heet de gasten welkom
- 10:35 uur** Welkomstwoord Gerdi Verbeet
- 10:45 uur** Interview Paul Holthuis en Cees van der Kooij
- 10:55 uur** Keynote lezing over de relevantie van onderwijs over kolonialisme door prof. dr. Remco Raben
Raben is bijzonder hoogleraar koloniale en postkoloniale literatuur- en cultuurgeschiedenis Universiteit van Amsterdam en Universitair hoofddocent Geschiedenis van de Internationale Betrekkingen Universiteit van Utrecht.
- 11:15 uur** Q&A met dr. Rémy Limpach over geweld tijdens de dekolonisatieoorlog
Limpach is wetenschappelijk medewerker van het Nederlands Instituut voor Militaire Historie en auteur van De brandende kampongs van Generaal Spoor.
- 11:30 uur** Presentatie door prof. dr. Henk Schulte Nordholt over wijze waarop nu in Indonesië wordt aangekeken tegen kolonialisme en dekolonisatie
Schulte Nordholt is hoofd Onderzoek KITLV en Bijzonder hoogleraar Indonesische Geschiedenis Universiteit Leiden.
- 11:50 uur** Q&A met dr. Esther Captain over de deelstudie naar de Bersiap-periode binnen het onderzoek Dekolonisatie, Geweld en Oorlog in Indonesië (1945-1950)
Captain is historicus en is gespecialiseerd in (post-)koloniale geschiedenis en Hoofd Kenniscentrum Hogeschool van Amsterdam.
- 12:15 uur** Bezoek en bespreking multiperspectiviteit in de tentoonstelling
Het Verhaal van Indië onder leiding van drs. Yvonne van Genugten en Pauljac Verhoeven

*Van Genugten is directeur van het Indisch Herinneringscentrum
Verhoeven is hoofd van Museum Bronbeek*

- 13:15 uur Lunch
- 14:00 uur Werksessieleiders gaan naar hun ruimte
- 14:05 uur Alle genodigden worden verzocht om plaats te nemen in de werksessie
- 14:15 uur Start ronde 1 werksessies:
- **Commandantwoning kamer 1:**
Approaches to teaching about empire – and the end of empire: a view and some ideas from England (Terry Haydn, Professor of Education at the School of Education and Professional Development at the University of East Anglia.)
Understanding the concept of empire, and its effects and legacies is an important part of understanding the world that we live in. It is a challenging topic to teach given the breadth of content to cover, the differing views on what young people should be taught about empire and decolonisation, and the limited classroom time available to teach it. (voertaal Engels)

- **IHC kamer 1:**
Colonialism in German education (dr. Marcus Otto, deputy head of the department 'Textbooks and Society' and research associate at the Georg Eckert Institute for International Textbook Research.)
Germany had several colonies up until the First World War. The memory of this period somewhat faded over time. The last few years we see an increase of interest in this history. The genocide on the Herero in Namibia is one of the topics that came more to the forefront. This session explores how the history of (German) colonialism is taught in Germany. (voertaal Engels)
- **Commandantwoning vergaderzaal:**
Geschiedenisonderwijs in Indonesië (drs Edu Dumasy, onderwijskundige en leraar en schooldirecteur in het basis- en voortgezet onderwijs en hogescholen. Hij deed in de periode 1975 – 2011 onderzoek op scholen in Indonesië.)
In de workshop wordt met beeld-en lesmateriaal een impressie gegeven van de wijze waarop de dekolonisatie en de revolutie in het Indonesische geschiedenisonderwijs wordt behandeld. Ook wordt ingegaan op de maatschappelijke discussies rondom het lesgeven over dit onderwerp. (voertaal Nederlands)
- **Sumatrazaal:**
Multiperspectiviteit in de les: hoe en waartoe (drs. Tom van der Geugten, educatief auteur en hovo-docent cultuurgeschiedenis aan de Vrije Universiteit.)
De dekoloniatiegeschiedenis van Indonesië wordt in lesmateriaal meestal vanuit Nederlands perspectief behandeld. Soms is er ruimte voor het Indonesische perspectief. Om leerlingen bewust te maken hoe ze als burgers kunnen functioneren in onze pluriforme samenleving, is het goed om ze te leren het verleden van verschillende kanten te bekijken. De dekoloniatiegeschiedenis biedt volop mogelijkheden om te laten zien hoe pluriform de samenlevingen van Nederland en Indonesië in die tijd waren. (voertaal Nederlands)
- **IHC kamer 2:**
Teaching about decolonisation in France (Delphine Boissarie is professeur d'Histoire, Géographie et Géopolitique en classes préparatoires économiques et commerciales scientifiques, Lycée Sainte-Geneviève, Versailles.)
In France, decolonisation is taught through the case of the Algerian war (1954-1962). Pupils don't study the colonial societies or other colonies such as Indochina or French Africa. The Algerian war is officially considered a war since 1999, after a decision of President Jacques Chirac. In February 2017, the future

President Emmanuel Macron said that France was responsible for a crime against humanity with colonialism.

The words used in schools are still subject of discussion in France; a 'battle of memories'. In high school, the memory of the war in France and in Algeria is taught, but not the war itself. The topic is the most sensitive and most political of the French decolonisation process while at the same time, this war might be the least representative for French decolonisation history.

(voertaal Engels)

- **Museum Indische Zaal:**

Koloniale sporen in mijn buurt (Drs. Minka Bos (In Mijn Buurt), dr. Aspha Bijnaar (Educatie Studio), Ardjuna Candotti MA (Indisch Herinneringscentrum).

In het programma Koloniale Sporen In Mijn Buurt staat leren door de ontmoeting tussen leerlingen, oudere buurtbewoners en de omgeving centraal. In elke buurt woont er wel iemand die opgroeide in één van de voormalige Nederlandse koloniën. Voor sommige leerlingen is het familiegeschiedenis. Welke koloniale sporen zijn er in de buurt te vinden? Én, wat is de invloed van het koloniale denken op het leven nu?

(voertaal Nederlands)

- **Commandantwoning kamer 2:**

Verschuivende representaties van het Congolese kolonialisme en dekolonisatie: een historisch didactisch perspectief (prof. dr. Karel Van Nieuwenhuyse, universitair docent Specifieke Lerarenopleiding Geschiedenis, Faculteit Letteren KU Leuven).

Tijdens deze werksessie staat de representatie van de Congolese dekolonisatie in leerboeken geschiedenis in België centraal. Daarbij wordt onder andere ingegaan op de invloeden hierop van de collectieve herinnering en van academische historiografie. Ook de postkoloniale herinnering in België, die zich onder andere uit in een discussie over standbeelden en straatnamen, zal aan de orde komen.

(voertaal Nederlands)

15:15 uur Werksessiewissel

15:30 uur Start ronde 2 werksessies

- Approaches to teaching about empire – and the end of empire: a view and some ideas from England (voertaal Engels)
- Colonialism in German education (voertaal Engels)
- Geschiedenisonderwijs in Indonesië (voertaal Nederlands)

- **Bandungzaal:**
Een praktijkcasus uit Groningen: Een gevoelig historisch onderwerp bespreekbaar maken in de klas. (Rick Luppés, docent geschiedenis aan het Montessori Lyceum Groningen; Arjen Zelders, docent Kamerlingh Onnes Groningen; Durk-Rein Lolkema, docent Topsport Talentschool Groningen.
In de Nederlandse schoolboeken is weinig te vinden over Nederland en de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd tussen 1945 en 1949. Drie docenten ontwierpen daarom hun eigen lessenserie Nederland en de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd, 1945-1949 om dit onderwerp toegankelijk te maken voor hun leerlingen 3 VMBO-TL, HAVO en VWO.
(voertaal Nederlands)
- Multiperspectiviteit in de les: hoe en waartoe (voertaal Nederlands)
- Teaching about decolonisation in France (voertaal Engels)
- Koloniale sporen in mijn buurt (voertaal Nederlands)
- Verschuivende representaties van het Congolese kolonialisme en dekolonisatie: een historisch didactisch perspectief (voertaal Nederlands)

16:30 uur	Einde werksessies
16:45 uur	Afsluiting door Robin Block <i>Block is sing- and songwriter en woordkunstenaar.</i>
17:00 uur	Terugblik op de dag en afsluiting door Rocky Tuhuteru
17:10 uur	Borrel
18:00 uur	Einde bijeenkomst